

การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อการประกันคุณภาพ
และรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทนอกระบบโรงเรียน

นางสาว เมชวิน พุ่มมาลี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-346-988-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2009 2546

I20096811

A STUDY OF OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS ON THE READINESS
FOR EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE AND STANDARD ACCREDITATION
OF NON-FORMAL PRIVATE SCHOOLS

Miss Machavin Phummaiee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Non - Formal Education

Department of Non - Formal Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-346-988-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อ
การประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนเอกชน ประเภทนอกระบบโรงเรียน

โดย

นางสาวเมชวิน พุ่มมาลี

สาขาวิชา

การศึกษานอกระบบโรงเรียน

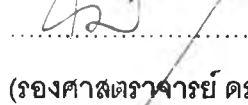
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

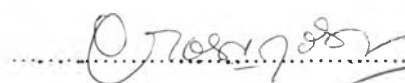
ดร.อารมณ จินดาพันธ์

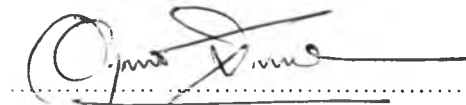
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

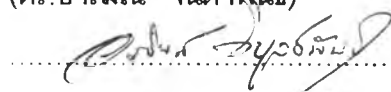
 คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์)

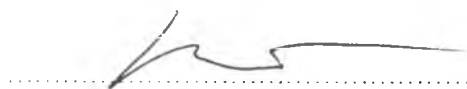
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.อารมณ จินดาพันธ์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพันธ์ วินุลย์พันธ์)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

เมธวิน พุ่มมาลี : การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อการประกันคุณภาพและ
รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทนอกระบบโรงเรียน. (A STUDY OF OPINIONS
OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS ON THE READINESS FOR EDUCATIONAL QUALITY
ASSURANCE AND STANDARD ACCRDITATION OF NON - FORMAL PRIVATE SCHOOLS)

อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล และ ดร.อารมณีน จินดาพันธ์, 159 หน้า.

ISBN 974-346-988-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อการประกันคุณภาพ
และรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทนอกระบบโรงเรียน ที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชน ประเภทนอกระบบโรงเรียน ที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับความพร้อมในปัจจุบัน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกระบวนการ
เรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการ การบริหาร ด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา
และด้านสัมฤทธิผลของผู้เรียน

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ประเภทนอกระบบโรงเรียน ที่เปิดสอนหลักสูตร
วิชาชีพมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 250 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 125 คน และครู 125 คน จาก
จำนวนโรงเรียน 125 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 250 ชุด ได้กลับคืน
จำนวน 250 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม โดยใช้ค่า t - test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ประเภทนอกระบบโรงเรียน ที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับความพร้อมเพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จากปัจจัยทั้ง 7 ด้าน แต่ละด้านโดย
เฉลี่ยอยู่ในระดับพร้อมมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการ
สอน ด้านกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ด้านสัมฤทธิผลของผู้เรียน ด้านทรัพยากรเพื่อการ
เรียนการสอน และด้านการจัดการ การบริหาร ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อความพร้อมเพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ส่วนปัจจัยด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
ปัจจัยด้านการจัดการ การบริหาร ปัจจัยด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา และปัจจัยด้านสัมฤทธิผลของผู้เรียน มีความ
แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน

สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน

ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4183763027 : MAJOR NON – FORMAL EDUCATION

KEY WORD : NON - FORMAL EDUCATION QUALITY ASSURANCE

MACHAVIN PHUMMALEE : A STUDY OF OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS ON THE READINESS FOR EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE AND STANDARD ACCREDITATION ON NON - FORMAL PRIVATE SCHOOLS.

THESIS ADVISOR : ASSOCIATE. PROF. DR. ARCHANYA RATANA - UBOL. CO - ADVISOR : DR. AROM CHIN DAPAN, 159 pp. ISBN 974-346-988-5.

The purposes of this research were to study opinions of administrators and teachers on the readiness for educational quality assurance and standard accreditation of vocational short-courses non-formal private schools and compare opinions of administrators and teachers of non-formal private schools concerning 7 aspects of readiness namely : schools' philosophy and goal, curriculum and instructional process, personel, educational resources, management and administration, students' activities, and students' achievement.

The population of this study were 125 administrators of vocational short-courses non-formal private schools and 125 teachers from total 125 private schools. The Questionnaire was constructed by the researcher. Data was analyed using percentages, median, standarddiviations and t – test.

Research finding were as follows :

1. Opinions of administrators and teachers on the readiness for educational quality assurance and standard accreditation in 7 aspects were ranking from highest to lowest scores : personel, curriculum and instructional process, students' activities, schools' philosophy and goal, students' achievement. educational resources, and management and administration.

2. Opinions of the administrators and teachers on the readiness for educational quality assurance and standard accreditation in schools' philosophy and goal aspects were significant differences at .05 level. However, opinions of the administrators and teachers on the readiness for educational quality assurance and standard accreditation in curriculum and instructional process, personel, educational resources, management and administration, students' activities, and students' achievement were not significant differences at .05 level.

Department Non - Formal Education
Field of study Non - Formal Education
Academic year 2000

Student's signature..... *Machin Phummalee*
Advisor's signature..... *Archanya R.*
Co-advisor's signature..... *Arom Chindapan*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา ดร.อารมณั์ จินดาพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านทั้งสองได้ให้คำแนะนำในการวิจัยอย่างดียิ่ง และงานวิจัยนี้บางส่วนได้รับเงินทุนมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาช่วยให้คำแนะนำในการแก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณครูบาอาจารย์ ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่อบรมสั่งสอนสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน

ขอขอบคุณน้อง ๆ และเพื่อน ๆ โดยเฉพาะคุณพัชรินทร์ วงศ์ธัญ ที่ได้ให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ คุณไพบุลย์ จริตงาม หัวหน้าฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกและประสานงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และน้อง ๆ ในหน่วยงาน ที่ได้ให้กำลังใจและช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้

ขอขอบคุณผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ประเภทนอกระบบโรงเรียน ที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ จนเป็นผลสำเร็จอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ คุณศิริราณี โพธิ์นัมแดง และคุณชญรดา บุญยงค์ ที่ช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์ด้วยความเรียบร้อยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณรุ่งโรจน์ ตรงสกุล ศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และคุณภัทรพล มหาจันทร์ ปริญาเอกรุ่นที่ 1 ที่ช่วยเหลือให้คำปรึกษา คำแนะนำในการวิจัยอย่างดียิ่ง รวมทั้งพี่ ๆ เพื่อน ๆ ปริญาโทรุ่นที่ 18 ทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจและช่วยเหลือด้วยดีในทุกด้าน

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณกรัณย์ เสงพานิช ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ รวมทั้งให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้านตั้งแต่ต้นด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่ได้กล่าวนามมาข้างต้น จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	
ความเป็นมาและที่มาของการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	13
ตอนที่ 2 แนวคิดและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสัน.....	23
ตอนที่ 3 โรงเรียนเอกชนประเภทนอกระบบโรงเรียน.....	28
ตอนที่ 4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน.....	39
ตอนที่ 5 การประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา.....	42
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
ตอนที่ 7 กรอบความคิดในการวิจัย.....	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
ประชากรที่ทำการวิจัย.....	65
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	66
เครื่องมือและสร้างเครื่องมือ.....	66

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 69
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 70
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 74
5	สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ..... 110
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 110
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 110
	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล..... 111
	สรุปผลการวิจัย..... 112
	อภิปรายผลการวิจัย..... 117
	ข้อเสนอแนะ..... 126
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป..... 129
	รายการอ้างอิง..... 130
	ภาคผนวก..... 135
	ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาเครื่องมือ..... 136
	ภาคผนวก ข. หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ..... 138
	ภาคผนวก ค. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย..... 140
	ภาคผนวก ง. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 142
	ประวัติผู้เขียน..... 159

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนร้อยละของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ประเภทนอกระบบโรงเรียน ที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว.....	75
2	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามสภาพและปัญหาในด้านปรัชญาและเป้าหมาย ของโรงเรียน.....	79
3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามสภาพและปัญหาในด้านหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอน.....	81
4	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามสภาพและปัญหาในด้านบุคลากร.....	83
5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามสภาพและปัญหาในด้านทรัพยากรเพื่อการเรียน การสอน.....	85
6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามสภาพและปัญหาในด้านการจัดการ การบริหาร.....	87
7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามสภาพและปัญหาในด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา	89
8	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามสภาพและปัญหาในด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน...	91
9	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม เพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามปัจจัยด้านปรัชญาและเป้าหมายของ โรงเรียน.....	93

สารบัญญัตราสาร (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม เพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามปัจจัยด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอน.....	95
11	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม เพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามปัจจัยด้านบุคลากร.....	97
12	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม เพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน...	99
13	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม เพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามปัจจัยด้านการจัดการ การบริหาร.....	102
14	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม เพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามปัจจัยด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา.....	104
15	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม เพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามปัจจัยด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน.....	106
16	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน เกี่ยวกับความพร้อมเพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา จากปัจจัยทั้ง 7 ด้าน.....	108

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แสดงแผนภูมิการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	20
2	แสดงแผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในรูปแบบการเรียน การสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น.....	24
3	แสดงแผนภูมิขั้นตอนการประกันคุณภาพของโรงเรียนเอกชน.....	49
4	แสดงขั้นตอนการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน...	50
5	แสดงขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐาน.	52
6	แสดงกรอบความคิดในการวิจัย.....	64